

پژوهش «خدامحوری در قرآن»؛ ایده‌ای با فراگیری جهانی

صالح قنادی ضمن معرفی ایده‌ای با عنوان «خدامحوری در قرآن»، از بررسی آن در سطح کلان قرآن پژوهی خبر داد و گفت: پژوهش‌هایی که در این راستا انجام می‌شود، می‌تواند در سطح جهانی قابل استفاده باشد.

صالح قنادی ضمن معرفی ایده‌ای با عنوان «خدامحوری در قرآن»، از بررسی آن در سطح کلان قرآن پژوهی خبر داد و گفت: پژوهش‌هایی که در این راستا انجام می‌شود، می‌تواند در سطح جهانی قابل استفاده باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین صالح قنادی، عضو هیئت مدیره انجمن قرآن پژوهی حوزه علمیه در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، به معرفی و بیان توضیحاتی در باب یک ایده فراگیر در پژوهش‌های قرآنی پرداخت.

قنادی در ابتدا با اشاره به دو جنبه آموزه‌های قرآنی بیان کرد: ما مجموعه‌ای از مباحث روشی داریم که نیاز داریم از قرآن استخراج شود و یک سری مباحث دانشی و محتوایی. در واقع ما در یک تقسیم‌بندی کلی، این دو انتظار مهم را در استنتاج از قرآن داریم که هم در بحث‌های مدیریتی و برنامه‌ریزی به ما کمک کند و هم در بحث بنیان‌های فکری.

وی یکی از پژوهش‌هایی را که می‌تواند در این زمینه کمک کند، بحث «خدامحوری در قرآن» دانست و بیان کرد: بحثی که ما الان در پژوهش‌هایمان داریم، این است که الگوی تمام عیار برای جامعه را چه کسی معرفی کنیم. الان بحث‌های امامت مطرح می‌شود، مباحث نبوت مطرح می‌شود، اما اگر بتوانیم الگوی تمام عیار را خود خداوند مطرح کنیم، با توجه به این که الان یک سری پژوهش‌هایی در این زمینه به ذهن رسیده است، اگر انشاءالله انجام بگیرد، هم بعد کشوری و هم بعد جهانی دارد. یعنی دامنه آن کل موحدین را در بر خواهد گرفت و منحصر در مسلمانان نخواهد شد.

این عضو هیئت مدیره انجمن قرآن پژوهی حوزه علمیه در مورد این ایده بیان کرد: این ایده به این صورت است که ما بتوانیم قرآن را به عنوان منبع شناخت قرار بدهیم، چون بنا بر یکی از نظریه‌ها، قرآن کتاب تکوینی است که به صورت لفظ در آمده است و انطباقی بین قرآن و نظام تکوین مشاهده می‌شود.

وی ادامه داد: در پژوهش‌هایی که در راستای ایده مورد نظر انجام خواهد شد، به طور نمونه کمیت و کیفیت اوصاف خدا و فعل خدا را در جهان بررسی می‌کنند و آن وقت از آن الهام‌گیری می‌کنند. برای مثال راجع به جباریت خدا در قرآن، هشت تا 9 مورد لفظ جباریت مطرح شده، ولی تنها یک مورد آن‌ها به خدا نسبت داده شده است. اما ربوبیت و مشقتات آن هزار بار به خداوند نسبت داده شده است. بر این اساس می‌شود این الگو را گرفت که ما باید در برابر هزار کار ایجابی و عبودی یک کار سلبی و مؤاخذه‌ای داشته باشیم، یا این که ادبیات تربیتی ما هزار و ادبیات عتابی‌مان یک باشد.

قنادی ادامه داد: وقتی این‌ها یکی یکی بررسی شود، جلوه‌های رحمت خدا را در عالم تکوین و عالم تشریع بیان می‌کند و آن وقت این جلوه‌های رحمت را که بیان می‌کند بهره انسان از این جلوه‌ها یعنی تجلی این صفات را در انسان به صورت فرد و در جامعه الگوسازی می‌کند.

وی افزود: نتیجه چنین پژوهش‌هایی می‌تواند چه بسا بهترین الگو هم در مدیریت جامعه و هم در روش زندگی و سبک زندگی را ترسیم کند و در بر داشته باشد.

قنادی با اشاره به فراگیری نتایج این پژوهش‌ها بیان کرد: به نظر می‌رسد که اگر این اتفاق بیفتد می‌شود به یک منبع قابل اعتماد و مورد قبول برای جامعه جهانی رسید؛ چون به هر صورت هر چند در مباحث کلامی بین گروه‌های مختلف اختلافاتی هست، اما با همه اختلاف‌ها، همه به ظاهر هم که شده به بحث توحید به عنوان محور پایبند هستند و بر اساس توحیدمحوری می‌شود این نگاه را هم برای جامعه ایرانی و هم بعد برای جامعه جهانی مطرح کرد.

وی با بیان این که الان جرقه‌های این پژوهش‌ها خورده است و قلم‌های اول دارد زده می‌شود، افزود: با توجه به این که در مقاطع تحصیلات تکمیلی سوژه‌های پایان‌نامه‌های قرآنی بسیار نیاز است، این ایده را می‌توان به عنوان سوژه‌ای مناسب برای پایان‌نامه‌ها در نظر گرفت و یک سلسله مباحث را در این زمینه پیشنهاد داد.